Lašišinių žuvų apsauga priekrantėje

Parašė glis.lt
Pirmadienis, 24 Birželis 2013 09:31

Baltijos jūros priekrantė turi išskirtinę reikšmę ir biologinei įvairovei. Čia yra jūrinių ir praeivių žuvų rūšių jauniklių atsiganymo akvatorija, otų, plekšnių ir daugelio kitų žuvų rūšių nerštavietės bei svarbi migruojančioms žuvims, ypač lašišoms ir šlakiams teritorijos, kurių atstatymui buvo skirta daug pastangų Lietuvoje ir kitose Baltijos jūros regiono valstybėse.

1997 m. Tarptautinės žvejybos Baltijos jūroje komisijos nustatytas neprivalomas valdymo planas baigė galioti 2010 m. Nors laukinių lašišų ištekliai maždaug trisdešimtyje Baltijos intakų vis dar neatitinka saugių biologinių ribų, ir joms gresia genetinės įvairovės sumažėjimas, tačiau šis planas Lietuvoje davė apčiuopiamų rezultatų. Lašišos ir šlakiai atkurti dvylikoje upių. Upėse

taip pat labai pagausėjo tiek laukinių, tiek dirbtinai atkurtų lašišų, dalyje upių jų skaičius padidėjo iki 7 – 20 kartų, o lašiša buvo išbraukta iš Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo.

Ateinančiam periodui šį planą pakeis jau privalomas visoms šalims narėms ES daugiametis Baltijos jūros lašišų valdymo planas. Šio planu bus vykdomas ne tik lašišų, bet ir šlakio išteklių valdymas, ko trūko ankstesniame plane. Naujo daugiamečio Baltijos lašišų išteklių valdymo plano tikslas yra tausus visų lašišų išteklių naudojimas ir tinkamas išsaugojimas Baltijos jūroje ir jos intakuose.

Reglamentu konkrečiai siekiama, kad:

a) Baltijos lašišų ištekliai būtų naudojami tausiai, remiantis didžiausio tausaus leidžiamo sužvejoti kiekio principu;

b) būtų apsaugotas genetinis Baltijos lašišų išteklių vientisumas ir įvairovė.

Šią problemą iš dalinai šlakių ir lašišų žvejyba turi sureguliuoti daugiametis lašišų valdymo planas ir naujasis ES Bendrosios žuvininkystės pagrindinis reglamentas bei kartu teisiniai dokumentai. 2011 m. tai pat buvo pradėta aštriašnipio eršketo reintrodukcijos Lietuvos vandenyse programa, tačiau nepublikuotais duomenimis žymi dalis iš žymėtų erškетukų, buvo sugauta Kuršių mariose. Kadangi erškетai subręsta gana dideli, todėl jų išgyvenimo tikimybė iki pirmojo neršto labai maža, nebent jų migracijos keliuose taip pat būtų sparčiai diegiama maksimaliai selektyvi ir gyvagaudė žvejybos įrangą. Taip užtikrinant šių programų efektyvumą ir tinkamą paramos ir valstybės lėšų panaudojimą.

Tačiau šią problemą būtiną spręsti ir šalies viduje: siekis suformuoti laisvus migracijos takus šioms rūšims yra sveikintinas, tačiau tai, be abejo, paveiks ir taip negausią priekrantės žvejų bendruomenę. Net ir specializuoti stintų ir strimelių žvejybai skirti tinklaičiais sugaunama jaunų lašišų ir šlakių sekiojančių mažesnių žuvų būrius.

Todėl alternatyva tokiems ribojimams gali būti intensyvus naujų, selektyvių žvejybos

technologijų diegimas tokiose biologinių atžvilgiu jautriose teritorijose, kuomet žvejai turėtų galimybę gyvas ir nesužalotas žuvis paleisti atgal ir paimti tik leistino dydžio žuvis. Paskutiniame HELCOM/ BALTFISH forume buvo diskutuota šiais klausimai ir beveik vienbalsiai sutarta, kad šlakių ir lašišų priegaudos Baltijos jūroje būtina atsisakyti, todėl akivaizdu, jog žvejyba Baltijos jūros ateinančiame programavimo periode keisis ir be papildomų ribojimų.

Pagal glis.lt